Δ1.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΔΣ) ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

1. Εισαγωγή

Η πολιτική ποιότητας του Τμήματος Φιλολογίας εγκρίθηκε από την 3η/7-10-2026 συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος και εστιάζει στη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού του έργου. Η πολιτική ποιότητας του Τμήματος δημοσιοποιείται και διαχέεται στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό του, καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες και οι υποψήφιες διδακτόρισσες, να την εφαρμόζουν.

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) αποτελεί τον τρίτο κύκλο σπουδών του Τμήματος και αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης, στην ανάπτυξη της έρευνας και στη διαμόρφωση ερευνητών και ερευνητριών στα πεδία των Κλασικών Σπουδών, της Βυζαντινής Φιλολογίας, της Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Γλωσσολογίας, και των Θεατρικών και Κινηματογραφικών Σπουδών, καθώς και των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών. Η ιδιαιτερότητα του τρίτου κύκλου, σε σχέση με τους δύο προηγούμενους, έγκειται στο ότι η ποιότητά του δεν κρίνεται πρωτίστως από τη διδασκαλία αλλά από την ποιότητα της παραγόμενης πρωτότυπης έρευνας, από την αποτελεσματικότητα της επιστημονικής εποπτείας και από τη σταδιακή διαμόρφωση αυτοδύναμης ερευνητικής ταυτότητας. Η παρούσα πολιτική ποιότητας διαρθρώνεται αναλόγως.

Ειδικότερα, η υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας του Τμήματος Φιλολογίας για το ΠΔΣ προϋποθέτει την εφαρμογή διαδικασιών ποιότητας οι οποίες διασφαλίζουν:

1. την καταλληλότητα της δομής, της οργάνωσης και του κανονιστικού πλαισίου του ΠΔΣ
2. την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Επίπεδο 8 του Ευρωπαϊκού και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
3. τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και την εφαρμογή ίσων ευκαιριών κατά την επιλογή των υποψηφίων διδακτόρων
4. την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της επιστημονικής εποπτείας και της συμβουλευτικής υποστήριξης
5. τη συστηματική παρακολούθηση της προόδου των υποψηφίων και την έγκαιρη ολοκλήρωση των διδακτορικών διατριβών
6. την καταλληλότητα των προσόντων των επιβλεπόντων και των επιβλεπουσών, καθώς και την ποιότητα του ερευνητικού περιβάλλοντος εντός του οποίου εκπονείται η διατριβή

7. την προώθηση της ποιότητας, της πρωτοτυπίας και της διεθνούς απήχησης του παραγόμενου ερευνητικού έργου
8. την τήρηση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και της δεοντολογίας της έρευνας από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
9. τη διαθεσιμότητα μαθησιακών πόρων, ερευνητικών υποδομών και υποστηρικτικών υπηρεσιών για τους υποψήφιους διδάκτορες
10. την πρόσβαση των υποψηφίων σε ευκαιρίες χρηματοδότησης, κινητικότητας και επαγγελματικής ανάπτυξης
11. την παρακολούθηση της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων διδακτόρων
12. τη διενέργεια της ετήσιας ανασκόπησης και εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΔΣ, καθώς και τη συνεργασία της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) με τη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης

Η Πολιτική Ποιότητας του Τμήματος Φιλολογίας είναι πλήρως εναρμονισμένη με την Πολιτική Ποιότητας του Πανεπιστημίου Κρήτης, όπως αυτή εγκρίθηκε στην 524η/21.11.2024 τακτική Συνεδρίαση της Συγκλήτου, και με τους στόχους διασφάλισης ποιότητας που διέπουν οριζόντια όλους τους άξονες της στρατηγικής του Ιδρύματος στο πλαίσιο του Στρατηγικού Προγραμματισμού 2024-2028, όπως αυτοί εγκρίθηκαν στην υπ' αριθ. 522η/24.10.2024 τακτική Συνεδρίαση της Συγκλήτου. Εναρμονίζεται επίσης με τις Αρχές και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG) και με το Πρότυπο Ποιότητας της ΕΘΑΑΕ για την Πιστοποίηση των Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών.

2. Τομείς Δράσης του Τμήματος Φιλολογίας για τη διασφάλιση της ποιότητας στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

Η Πολιτική Ποιότητας του ΠΔΣ του Τμήματος Φιλολογίας εξειδικεύεται στις παρακάτω σαφείς διεργασίες και στόχους που οργανώνονται γύρω από τους ακόλουθους άξονες:

2.Α. Ερευνητική εκπαίδευση και παραγωγή νέας γνώσης

- Διασφάλιση υψηλού επιπέδου πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Επιπέδου 8 του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.
- Αυστηρή και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των ερευνητικών προτάσεων κατά την εισαγωγή, ώστε το αντικείμενο της διατριβής να φτάνει στην απαιτούμενη ωριμότητα από την αρχή της διαδρομής.
- Συστηματική σύνδεση της διδακτορικής έρευνας με την ερευνητική δραστηριότητα του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, των Τομέων και των Εργαστηρίων του Τμήματος.
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής των υποψηφίων σε ερευνητικά προγράμματα, συνέδρια, θερινά σχολεία και επιστημονικές εκδηλώσεις, ώστε το ΠΔΣ να λειτουργεί ως περιβάλλον

ένταξης στην ερευνητική κοινότητα και όχι μόνο ως διαδικασία εκπόνησης ατομικής διατριβής.

- Υποστήριξη της δημοσίευσης και της διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων των υποψηφίων σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια με κριτές.
- Ανάπτυξη της ερευνητικής αυτονομίας, της επιστημονικής κρίσης και της ικανότητας αντιμετώπισης σύνθετων ερευνητικών προβλημάτων.

2.Β. Εποπτεία, παρακολούθηση της προόδου και ολοκλήρωση των διατριβών

- Διασφάλιση συστηματικής επιστημονικής εποπτείας, τακτικής επικοινωνίας και έγκαιρης ανατροφοδότησης, με σεβασμό στην ακαδημαϊκή αυτονομία του υποψηφίου ή της υποψήφιας.
- Απαρέγκλιτη τήρηση των προβλεπόμενων από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών διαδικασιών: ετήσιο υπόμνημα προόδου, ετήσια έκθεση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και συνέντευξη με τον υποψήφιο ή την υποψήφια.
- Έγκαιρος εντοπισμός καθυστερήσεων ή αδράνειας και ανάληψη υποστηρικτικών ή διορθωτικών ενεργειών πριν η καθυστέρηση καταστεί μη αναστρέψιμη.
- Μείωση των περιπτώσεων υπέρβασης του προβλεπόμενου ορίου φοίτησης και αύξηση του αριθμού των διατριβών που ολοκληρώνονται εντός της κανονικής διάρκειας.
- Τήρηση πλήρους και επικαιροποιημένου ατομικού φακέλου για κάθε υποψήφιο και κάθε υποψήφια.
- Διασφάλιση της καταλληλότητας των προσόντων των επιβλεπόντων και των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, και τήρηση του ανώτατου ορίου επιβλεπόμενων υποψηφίων ανά μέλος ΔΕΠ.

2.Γ. Ακαδημαϊκή ακεραιότητα, δεοντολογία, ίσες ευκαιρίες και συμπερίληψη

- Τήρηση των αρχών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής δεοντολογίας, της επιστημονικής ακεραιότητας και της υπεύθυνης διεξαγωγής της έρευνας σε όλα τα στάδια της διδακτορικής εκπαίδευσης.
- Εφαρμογή του Κανονισμού Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης και πρόληψη κάθε μορφής ακαδημαϊκής απάτης, περιλαμβανομένης της λογοκλοπής.
- Κατάρτιση των υποψηφίων σε ζητήματα δεοντολογίας της έρευνας, τεκμηρίωσης και πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας και διασφάλιση διαφανών, αξιοκρατικών και τεκμηριωμένων διαδικασιών σε κάθε στάδιο, από την επιλογή έως την απονομή του τίτλου.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε μορφής διάκρισης, και διαμόρφωση ασφαλούς και συμπεριληπτικού ερευνητικού περιβάλλοντος, ανεξαρτήτως εθνικής προέλευσης, φύλου, πεποιθήσεων ή άλλων χαρακτηριστικών.
- Λειτουργία διαδικασίας διαχείρισης ενστάσεων και παραπόνων, προσβάσιμης και στους υποψήφιους διδάκτορες.

2.Δ. Διεθνοποίηση και ερευνητική δικτύωση

- Ανάπτυξη και ενίσχυση συνεργασιών με πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, και αξιοποίησή τους προς όφελος των υποψηφίων διδακτόρων.
- Αξιοποίηση του πλαισίου συνεπίβλεψης με ιδρύματα του εξωτερικού, καθώς και της δυνατότητας εκπόνησης της διατριβής σε ξένη γλώσσα.
- Ενίσχυση της κινητικότητας των υποψηφίων μέσω του προγράμματος Erasmus+ και άλλων προγραμμάτων, ερευνητικών επισκέψεων και περιόδων παραμονής σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες και αρχεία του εξωτερικού.
- Προσέλκυση αλλοδαπών υποψηφίων διδακτόρων και διεύρυνση της γλωσσικής και γεωγραφικής βάσης του Προγράμματος.
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής των υποψηφίων σε διεθνή συνέδρια, δίκτυα και συλλογικές δημοσιεύσεις.
- Διαβούλευση με συνεργαζόμενους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς για την ερευνητική στρατηγική και την πολιτική ποιότητας του ΠΔΣ.

2.Ε. Υποστήριξη, χρηματοδότηση και επαγγελματική ανάπτυξη των υποψηφίων

- Έγκαιρη ενημέρωση των υποψηφίων για διαθέσιμες υποτροφίες, βραβεία αριστείας και ευκαιρίες χρηματοδότησης, μέσω και της αξιοποίησης του δικτύου συνεργασιών του Τμήματος.
- Ένταξη υποψηφίων διδακτόρων σε χρηματοδοτούμενα ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα, εθνικά και ευρωπαϊκά.
- Αξιοποίηση των θεσμοθετημένων υποτροφιών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και των βραβείων που προέρχονται από δωρεές και κληροδοτήματα, και επιδίωξη της διεύρυνσής τους.
- Ανάπτυξη μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων: επιστημονική επικοινωνία, ακαδημαϊκή γραφή, διαχείριση ερευνητικών έργων, παρουσίαση αποτελεσμάτων, διεκδίκηση χρηματοδότησης.
- Απόκτηση διδακτικής και επικοινωνιακής εμπειρίας μέσω επικουρικού διδακτικού έργου και ομιλιών, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό.
- Προετοιμασία για ακαδημαϊκή και μη ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, με ενημέρωση για το εύρος των επαγγελματικών επιλογών των κατόχων διδακτορικού διπλώματος.
- Παρακολούθηση της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, ανάπτυξη δικτύου αποφοίτων και αξιοποίηση της ανατροφοδότησής τους για τη βελτίωση του ΠΔΣ.

2.ΣΤ. Διοικητικό έργο, υποδομές και μαθησιακοί πόροι

- Διασφάλιση της πρόσβασης των υποψηφίων σε βιβλιοθήκη, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, ψηφιακά αποθετήρια και ερευνητικές υποδομές, περιλαμβανομένων των Εργαστηρίων του Τμήματος.

- Διάθεση κατάλληλου χώρου εργασίας και μελέτης, καθώς και πρόσβαση στις ψηφιακές υπηρεσίες του Ιδρύματος.
- Συνεχής βελτίωση της ποιότητας των υποστηρικτικών διοικητικών υπηρεσιών που αφορούν το ΠΔΣ και επίλυση προβλημάτων κατά την υλοποίησή του.
- Αξιοποίηση των υποστηρικτικών δομών του Ιδρύματος, όπως το Κέντρο Γραφής, το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης, η Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης και η Επιτροπή Ισότητας Φύλων.
- Συνεχής προσπάθεια για την επίλυση προβλημάτων υποδομών και για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας του διδακτικού, επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού.

3. Υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

Η διασφάλιση της πολιτικής ποιότητας του ΠΔΣ του Τμήματος Φιλολογίας, που περιγράφεται παραπάνω εξειδικευμένη σε ένα πλήθος τομέων, επιτυγχάνεται με τις ακόλουθες δράσεις συνεχούς παρακολούθησης και περιοδικής εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης:

- Τη λειτουργία της Επιτροπής Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης και λειτουργεί ως εισηγητικό και συντονιστικό όργανο, με ευθύνη για: (α) την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών και την εισήγηση για την αναθεώρησή του, (β) τη συμμετοχή στις δράσεις που προβλέπει η Στοχοθεσία Ποιότητας του ΠΔΣ.
- Τη λειτουργία των τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών, οι οποίες φέρουν την ευθύνη της επιστημονικής εποπτείας κάθε διατριβής, υποβάλλουν ετήσια έκθεση προόδου και διενεργούν την ετήσια συνέντευξη με τον υποψήφιο ή την υποψήφια.
- Την υποχρεωτική κατάθεση ετήσιου υπομνήματος προόδου από κάθε υποψήφιο και κάθε υποψήφια, το οποίο αποτελεί το βασικό τεκμήριο παρακολούθησης της πορείας της διατριβής.
- Τη λειτουργία της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος, η οποία είναι υπεύθυνη για να:
    - α) σχεδιάζει και οργανώνει τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΔΣ σε συνεργασία με κάθε αρμόδιο όργανο,
    - β) οργανώνει και παρακολουθεί τη συλλογή της ανατροφοδότησης των υποψηφίων διδακτόρων για το πρόγραμμα, τη συμβουλευτική, τις διαδικασίες επίβλεψης και τις υπηρεσίες υποστήριξης,
    - γ) ανατροφοδοτεί τα μέλη του Τμήματος για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του ΠΔΣ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΜΟΔΙΠ,
    - δ) καταχωρεί τα δεδομένα ποιότητας στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ,
    - ε) συντάσσει τις αναγκαίες προτάσεις και αναφορές που απαιτούνται για την εσωτερική και την εξωτερική αξιολόγηση του ΠΔΣ, περιλαμβανομένης της Αναφοράς Ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης,

- στ) διαμορφώνει τα Σχέδια Δράσης και παρακολουθεί την υλοποίηση των παρατηρήσεων των αξιολογητών σε συνεργασία με κάθε αρμόδιο όργανο,
- ζ) εισηγείται για τη στοχοθεσία και την Πολιτική Ποιότητας του ΠΔΣ στη Συνέλευση με βάση το πλαίσιο του ΕΣΔΠ που έχει υιοθετήσει το Ίδρυμα,
- η) επικοινωνεί και συνεργάζεται με τη ΜΟΔΙΠ και μεριμνά για τη δημοσιοποίηση στον ιστότοπο του Τμήματος των εκθέσεων πιστοποίησης και αξιολόγησης του ΠΔΣ και κάθε άλλης σχετικής πληροφορίας.

- Την ετήσια παρακολούθηση της Στοχοθεσίας Ποιότητας του ΠΔΣ, με αποτίμηση του βαθμού επίτευξης κάθε στόχου, εντοπισμό αποκλίσεων και σχεδιασμό διορθωτικών ενεργειών.
- Τη διαβούλευση με εξωτερικούς ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς για την ερευνητική στρατηγική και την πολιτική ποιότητας του ΠΔΣ, η οποία τροφοδοτεί τον σχεδιασμό και την αναθεώρηση του Προγράμματος.
- Την Εξωτερική Αξιολόγηση και Πιστοποίηση του ΠΔΣ, που διενεργείται περιοδικά με ευθύνη της ΕΘΑΑΕ και της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος, από επιτροπές εμπειρογνωμόνων, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες της κείμενης νομοθεσίας και σε πλήρη συντονισμό με τις πρακτικές που ισχύουν διεθνώς. Τα συμπεράσματα, οι συστάσεις και οι βελτιωτικές προτάσεις των επιτροπών αποτελούν βασική παράμετρο βελτίωσης του ΠΔΣ και της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανάπτυξης του Τμήματος.

4. Δημοσιοποίηση της πολιτικής ποιότητας

Το Τμήμα Φιλολογίας δημοσιοποιεί τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και ακαδημαϊκές του δραστηριότητες με άμεσο και προσβάσιμο τρόπο. Η Πολιτική Διασφάλισης και Βελτίωσης της Ποιότητας του Τμήματος ευρύτερα, και ειδικότερα του ΠΔΣ, καθώς και τα παραγόμενα αποτελέσματά της, επικαιροποιημένα και διατυπωμένα με αντικειμενικότητα και σαφήνεια, δημοσιοποιούνται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης (https://modip.uoc.gr/) και στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας (https://www.philology.uoc.gr/spoudes/didaktorikes-spoudes/genika).

Στην ιστοσελίδα του Τμήματος δημοσιεύονται επίσης ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών, οι διαδικασίες και οι προκηρύξεις θέσεων, ο κατάλογος των εκπονηθεισών διδακτορικών διατριβών κατ' έτος και αντικείμενο, τα στοιχεία των υποψηφίων διδακτόρων και των διδακτόρων, οι ερευνητικές δραστηριότητες και οι διακρίσεις, καθώς και οι δυνατότητες χρηματοδότησης και οι διαθέσιμες υποτροφίες. Η συντήρηση και η επικαιροποίηση της σχετικής πληροφορίας διέπονται από θεσμοθετημένη διαδικασία.

Με τον τρόπο αυτό ενημερώνονται οι μελλοντικοί και οι μελλοντικές, οι νεοεισερχόμενοι και οι νεοεισερχόμενες, καθώς και οι εν ενεργεία υποψήφιοι διδάκτορες και υποψήφιες διδακτόρισσες, αλλά και το ευρύτερο κοινό. Επιπλέον, οι υποψήφιοι και οι υποψήφιες ενημερώνονται για την πολιτική ποιότητας κατά την εγγραφή τους και από τους επιβλέποντες και τις επιβλέπουσες κατά την έναρξη της εκπόνησης της διατριβής.

Τέλος, το Τμήμα Φιλολογίας επικοινωνεί την πολιτική ποιότητας του ΠΔΣ κατά τις επαφές, τις συνεργασίες και τις κοινές δράσεις του με ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, σε εθνικά και διεθνή συνέδρια που διοργανώνονται από μέλη ή ομάδες του Τμήματος, καθώς και στο πλαίσιο της επικοινωνίας του με τους αποφοίτους και τις αποφοίτους διδάκτορες.